
FSMA_2013_06 dd. 27 februari 2013

Aanbevelingen in verband met de oproepingen tot de algemene vergadering

---

Toepassingsveld:

De Belgische emittenten waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt.

Samenvatting/Doelstellingen:

In het verlengde van mededeling FSMA/2011_01 van 27 april 2011 heeft de FSMA een aantal oproepingen voor algemene vergaderingen aan een beperkte controle onderworpen. Doelstelling van deze mededeling is de aandacht van de vennootschappen te vestigen op de wetsbepalingen die (nog) niet volledig door de emittenten worden toegepast.

---

1. BELANGRIJKSTE VASTSTELLINGEN

1.1. Toelatingsvoorwaarden tot de algemene vergadering

Conform artikel 536, § 2, W.Venn. zullen de aandeelhouders alleen aan de algemene vergadering mogen deelnemen en er hun stemrecht mogen uitoefenen als aan twee voorwaarden is voldaan : hun aandelen dienen geregistreerd te zijn, en zij dienen hun deelname aan de algemene vergadering te hebben bevestigd.

Artikel 536, § 2, W.Venn. voert het verplichte systeem van de registratiedatum in. Het recht om aan een algemene vergadering deel te nemen en er het stemrecht uit te oefenen wordt slechts verleend op grond van de boekhoudkundige registratie van de aandelen op naam van de aandeelhouder op de 14de dag vóór de algemene vergadering, om 24 uur, hetzij door hun inschrijving in het register van de aandelen op naam van de vennootschap, hetzij door hun inschrijving op de rekeningen van een erkende rekeninghouder of een vereffeningsinstelling, hetzij door voorlegging van de aandelen aan toonder aan een financiële tussenpersoon.

De oproeping tot de algemene vergadering moet de volgende gegevens bevatten : een heldere en nauwkeurige beschrijving van de formaliteiten die de aandeelhouders dienen te vervullen om tot de algemene vergadering te worden toegelaten (artikel 533*bis*, § 1, 3°, W.Venn.), de vermelding van de in artikel 536, § 2, bepaalde registratiedatum evenals de mededeling dat alleen personen die op die datum aandeelhouder zijn, gerechtigd zijn om deel te nemen aan en te stemmen op de algemene vergadering (artikel 533*bis*, § 1, 4°, W.Venn.).

Bovendien moet de aandeelhouder, conform artikel 536, § 2, W.Venn., uiterlijk op de 6de dag vóór de datum van de algemene vergadering, aan de vennootschap melden dat hij aan die vergadering wil deelnemen.

Voorbeeld

I. Toelatingsvoorwaarden

Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de registratie en de melding van het voornemen om aan de algemene vergadering deel te nemen.

Conform artikel 536, § 2, W.Venn. mogen de aandeelhouders enkel aan de algemene vergadering deelnemen en er hun stemrecht uitoefenen als aan de volgende twee voorwaarden is voldaan:

1. Op basis van de met toepassing van de hieronder beschreven registratieprocedure overgelegde bewijzen moet de vennootschap kunnen vaststellen dat u op 11 april 2013 om middernacht ("*registratiedatum*") in het bezit was van het aantal aandelen waarvoor u voornemens bent aan de algemene vergadering deel te nemen.

De wettelijke termijn van 14 dagen waarbinnen de aandeelhouders hun aandelen moeten registreren, of minstens de concrete registratiedatum moet worden vermeld.

Als dit geen werkdag is, de aandacht van de aandeelhouder daar op vestigen en hem uitnodigen om de werkdag voordien contact te nemen met zijn bankagentschap.

2. Uiterlijk op 19 april 2013 moet u expliciet aan de vennootschap bevestigen dat u voornemens bent aan de algemene vergadering deel te nemen.

A. Registratie

In sommige oproepingen wordt niet verwezen naar het systeem van de boekhoudkundige registratie van de aandelen, en wordt nog naar het oude systeem verwezen.

De *registratieprocedure* verloopt als volgt:

Voor de houders van aandelen op naam

[...]

Het beginsel van de registratie zelf moet worden vermeld en de precieze inhoud ervan toegelicht (enkel de registratiedatum vermelden is niet voldoende).

Voor de houders van gedematerialiseerde aandelen

[...]

Dit gevolg moet expliciet in de oproeping worden vermeld.

Alleen de personen die op de registratiedatum aandeelhouder zijn, zijn gerechtigd om deel te nemen aan en te stemmen op de algemene vergadering.

B. Bevestiging van de deelname

De verplichting voor de aandeelhouders om te melden dat zij voornemens zijn om deel te nemen, wordt in sommige oproepingen niet vermeld.

Bovendien dienen de aandeelhouders die voornemens zijn om aan de algemene vergadering deel te nemen, hun voornemen om dat te doen uiterlijk op 19 april 2013 als volgt te melden:

Voor de houders van aandelen op naam

[...]

De wettelijke termijn van 6 dagen waarbinnen de aandeelhouders hun voornemen moeten melden om deel te nemen, of minstens de concrete datum moet worden vermeld.

Het beginsel van de bevestiging zelf moet worden vermeld en de precieze inhoud ervan toegelicht (alleen de bevestigingsdatum vermelden is niet voldoende).

Voor de houders van gedematerialiseerde aandelen [...]

1.2. Recht om te behandelen onderwerpen op de agenda van de algemene vergadering te laten plaatsnemen, en om voorstellen tot besluit in te dienen

De oproepingen dienen informatie te bevatten over :

- het recht van de aandeelhouders om te behandelen onderwerpen op de agenda van de algemene vergadering te laten plaatsnemen en om voorstellen tot besluit in te dienen (zoals vermeld in artikel 533ter, W.Venn.),
- de termijn waarbinnen deze rechten kunnen worden uitgeoefend, en het e-mailadres waarnaar de aandeelhouders hun verzoeken kunnen sturen,
- de uiterste datum waarop, in voorkomend geval, een aangevulde agenda zal worden bekendgemaakt (artikel 533bis, § 1, 3°, a), W.Venn.).

De vennootschappen hoeven niet al die informatie¹ in hun oproeping te vermelden. Deze kan zich beperken tot de vermelding van deze termijnen en dit e-mailadres, op voorwaarde dat wordt verduidelijkt dat meer gedetailleerde informatie over die rechten te vinden is op hun website (artikel 533bis, § 1, 3°, a), W.Venn.).

Voorbeeld

Lange versie

Een of meer aandeelhouders die samen minstens 3% van het maatschappelijk kapitaal bezitten, kunnen te behandelen onderwerpen op de agenda van de gewone algemene vergadering laten plaatsnemen en voorstellen tot besluit indienen met betrekking tot op de agenda van die vergadering opgenomen te behandelen onderwerpen.

Het recht van de aandeelhouders om te behandelen onderwerpen op de agenda te laten plaatsnemen, en om voorstellen tot besluit in te dienen, wordt in sommige oproepingen niet vermeld.

De aandeelhouder(s) die dat recht uitoefen(t)(en), moet(en), opdat (zijn)(hun) verzoek tijdens de algemene vergadering zou worden onderzocht, aan de volgende twee voorwaarden voldoen:

(i) bewijzen dat zij op de datum van hun verzoek in het bezit zijn voornoemd percentage (hetzij op grond van een certificaat van inschrijving van de desbetreffende aandelen in het register van de aandelen op naam van de vennootschap, hetzij aan de hand van een attest van een financiële tussenpersoon waaruit blijkt dat zij het desbetreffende aantal aandelen aan toonder hebben voorgelegd, hetzij aan de hand van een door de erkende rekeninghouder of de vereffeninginstelling opgesteld attest waaruit blijkt dat het desbetreffende aantal gedematerialiseerde aandelen op hun naam op rekening is ingeschreven); en

(ii) bewijzen dat zij op registratiedatum (woensdag 11 april 2013 om middernacht) nog steeds aandeelhouder zijn ten belope van 3% van het maatschappelijk kapitaal.

¹ Bijvoorbeeld het feit dat de kennisgevingen het post- of e-mailadres moeten vermelden waarnaar de vennootschap het bewijs van ontvangst van deze verzoeken verstuurt, of dat de vennootschap de ontvangst van de verzoeken bevestigt binnen een termijn van 48 uur te rekenen vanaf die ontvangst (zie het tweede voorbeeld hieronder).

De wettelijke termijn van 22 dagen waarbinnen de aandeelhouders hun amenderingsrecht kunnen uitoefenen, of minstens de concrete datum moet worden vermeld.

De op de agenda te plaatsen onderwerpen en/of de voorstellen tot besluit dienen uiterlijk op 3 april 2013 aan de vennootschap te worden gericht per brief ter attentie van de heer [NAAM en ADRES] of per e-mail naar beleggers@vennootschap.be.

De vennootschap zal de ontvangst van de geformuleerde verzoeken, per e-mail of per brief naar het door de aandeelhouder vermelde adres, bevestigen binnen een termijn van 48 uur te rekenen vanaf die ontvangst.

Het e-mailadres waarnaar de aandeelhouders hun verzoeken kunnen versturen, moet worden vermeld.

De in voorkomend geval aangevulde agenda zal uiterlijk op 10 april 2013 worden bekendgemaakt (op de website van de vennootschap op volgend adres www.vennootschap.be/infobelegger/, in het Staatsblad en in de pers).

De wettelijke termijn van 15 dagen waarbinnen de vennootschap een aangevulde agenda bekendmaakt, of minstens de concrete uiterste datum moet worden vermeld.

Het ad-hocformulier tot verlening van een volmacht en tot stemming per brief, aangevuld met de te behandelen onderwerpen en/of de voorstellen tot besluit, zal, samen met de bekendmaking van de aangevulde agenda, uiterlijk op 10 april 2013 beschikbaar zijn op de website van de vennootschap op volgend adres www.vennootschap.be/infobelegger/.

Toch blijven de volmachten die ter kennis werden gebracht van de vennootschap vóór de bekendmaking van een aangevulde agenda, geldig voor de op de agenda opgenomen te behandelen onderwerpen waarvoor zij gelden. Bij wijze van uitzondering op wat voorafgaat, kan de volmachtdrager, voor de op de agenda opgenomen te behandelen onderwerpen waarvoor, met toepassing van artikel 533ter W.Venn., nieuwe voorstellen tot besluit zijn ingediend, tijdens de algemene vergadering afwijken van de eventuele instructies van de volmachtgever, indien de uitvoering van die instructies de belangen van de volmachtgever zou kunnen schaden. De volmachtdrager moet de volmachtgever daarvan in kennis stellen. De volmacht moet vermelden of de volmachtdrager gemachtigd is om te stemmen over de nieuw te behandelen onderwerpen die op de agenda zijn opgenomen, dan wel of hij zich moet onthouden.

Voor meer informatie over voornoemde rechten en over de uitoefeningswijze ervan wordt verwezen naar de website van de vennootschap (www.vennootschap.be/infobelegger/).

OF (verkorte versie)

Als de oproeping enkel de termijn en het e-mailadres vermeldt, moet worden vermeld dat meer gedetailleerde informatie beschikbaar is op de website.

Een of meer aandeelhouders die samen minstens 3% van het maatschappelijk kapitaal bezitten, kunnen te behandelen onderwerpen op de agenda van de gewone algemene vergadering laten plaatsen en voorstellen tot besluit indienen met betrekking tot op de agenda opgenomen te behandelen onderwerpen. De op de agenda te plaatsen onderwerpen en/of de voorstellen tot besluit dienen uiterlijk op 3 april 2013 aan de vennootschap te worden gericht per brief ter attentie van de heer [NAAM en ADRES] of per e-mail naar beleggers@vennootschap.be.

In voorkomend geval publiceert de vennootschap uiterlijk op 10 april 2013 een aangevulde agenda.

Voor meer informatie over voornoemde rechten en over de uitoefeningswijze ervan wordt verwezen naar de website van de vennootschap (www.vennootschap.be/infobelegger/).

1.3. Recht om vragen te stellen

De oproepingen dienen informatie te bevatten over :

- het recht van de aandeelhouders om vragen te stellen tijdens de vergadering, dan wel schriftelijk vóór de vergadering (zoals bepaald in artikel 540 W.Venn.),
- de termijn waarbinnen dit recht kan worden uitgeoefend, en het e-mailadres waarnaar de aandeelhouders hun verzoeken kunnen sturen (artikel 533bis, § 1, 3°, a), W.Venn.).

De vennootschappen hoeven niet al die informatie in hun oproeping te vermelden. Deze kan zich beperken tot de vermelding van de termijn en het e-mailadres, op voorwaarde dat wordt verduidelijkt dat meer gedetailleerde informatie te vinden is op hun website (artikel 533bis, § 1, 3°, a), W.Venn.).

Voorbeeld

De aandeelhouders hebben het recht om schriftelijke vragen te stellen aan de bestuurders en/of de commissaris vóór de algemene vergadering.

Het recht van de aandeelhouders om schriftelijke vragen te stellen vóór de algemene vergadering, wordt in sommige oproepingen niet vermeld.

Die vragen kunnen vooraf aan de algemene vergadering worden gesteld per fax [NUMMER], per e-mail (beleggers@vennootschap.be) of per brief aan de maatschappelijke zetel van de vennootschap (ter attentie van [NAAM EN ADRES]).

Het e-mailadres waarnaar de aandeelhouders hun verzoeken kunnen sturen, moet worden vermeld.

De wettelijke termijn van 6 dagen of minstens de concrete uiterste datum moet worden vermeld.

De vennootschap dient uiterlijk op 19 april 2013 om 17 uur in het bezit te zijn van die schriftelijke vragen.

Voor meer informatie over voornoemd recht en over de uitoefeningswijze ervan wordt verwezen naar de website van de vennootschap (www.vennootschap.be/infobelegger/).

Als de oproeping enkel de termijn en het e-mailadres vermeldt, moet worden vermeld dat meer gedetailleerde informatie beschikbaar is op de website.

1.4. Volmacht

De oproepingen dienen informatie te bevatten over de te volgen procedure voor het stemmen bij volmacht, met name een formulier dat hiervoor kan worden gebruikt, de voorwaarden waarop de vennootschap bereid is elektronische kennisgevingen van de aanwijzing van een volmachtdrager te aanvaarden, evenals de termijn waarbinnen het recht om bij volmacht te stemmen moet worden uitgeoefend (artikel 533*bis*, § 1, 3°, b), W.Venn.).

Voorbeeld

Iedere aandeelhouder kan zich tijdens de algemene vergadering door een volmachtdrager laten vertegenwoordigen. Behalve wanneer het Belgische recht toestaat dat verschillende volmachtdragers worden aangewezen, mag een aandeelhouder slechts één persoon als volmachtdrager aanwijzen.

Bepaalde oproepingen bevatten helemaal geen informatie over het stemmen bij volmacht. Conform de artikelen 547, 547*bis* en 548, W.Venn., kunnen de aandeelhouders in persoon of bij volmacht stemmen.

De wettelijke termijn van 6 dagen waarbinnen de volmacht door de aandeelhouders dient te worden verstuurd, of minstens de concrete uiterste datum moet worden vermeld.

Bij de aanwijzing van een volmachtdrager moet gebruik worden gemaakt van een door de vennootschap opgesteld formulier. Het op papier ondertekende originele formulier moet uiterlijk op 19 april 2013 om 17 uur (Belgische tijd) in het bezit zijn van de vennootschap. Dat formulier mag binnen diezelfde termijn ook per fax of per e-mail aan de vennootschap worden overgelegd, op voorwaarde dat die overlegging elektronisch is ondertekend conform de geldende Belgische wetgeving. Het volmachtformulier is te vinden op de website van de vennootschap (www.vennootschap.be/infobelegger/) of kan worden aangevraagd bij de heer [NAAM en ADRES] of per e-mail naar beleggers@vennootschap.be. De aandeelhouders worden verzocht de op het volmachtformulier vermelde instructies te volgen, om op rechtsgeldige wijze vertegenwoordigd te kunnen zijn tijdens de algemene vergadering.

De te volgen procedure om bij volmacht te kunnen stemmen, moet gedetailleerd worden toegelicht.

Elke aanwijzing van een volmachtdrager dient te gebeuren conform de ter zake geldende Belgische wetgeving, met name inzake belangenconflicten en het bijhouden van een register.

De aandeelhouders die zich wensen te laten vertegenwoordigen, dienen voornoemde registratie- en bevestigingsprocedure na te leven.

1.5. Beschikbare stukken

De oproepingen vermelden, enerzijds, de plaats waar en de wijze waarop de onverkorte versie van bepaalde stukken kan worden verkregen, nl. ter zetel van de vennootschap, tegen overlegging van zijn effect, zodra de oproeping tot de algemene vergadering is gepubliceerd (zoals vermeld in artikel 535, derde lid, W.Venn.), en, anderzijds, het webadres waarop de informatie beschikbaar zal worden gesteld (artikel 533*bis*, § 1, 5° en 6°, W.Venn.).

De emittenten dienen de belangrijkste samenstellende bestanddelen van hun jaarlijks financieel verslag, i.e. hun jaarrekening, hun geconsolideerde jaarrekening en de verslagen van hun raad van bestuur en van hun commissaris, op de dag van de publicatie van de oproeping tot de algemene vergadering, i.e. ten minste 30 dagen vóór de algemene vergadering, op hun website ter beschikking te stellen en op de maatschappelijke zetel ter beschikking te houden van hun aandeelhouders.

Voorbeeld

*Alle stukken over de algemene vergadering die, krachtens de wet, ter beschikking moeten worden gesteld van de aandeelhouders, kunnen vanaf 26 maart 2013 op de website van de vennootschap (www.vennootschap.be/infobelegger/) worden geraadpleegd. Vanaf diezelfde datum kunnen de aandeelhouders die documenten op werkdagen en tijdens de normale kantooruren raadplegen **op de maatschappelijke zetel van de vennootschap [ADRES]**, en/of gratis een kopie van die documenten verkrijgen.*

Sommige oproepingen vermelden geen enkel adres. Het post- en het webadres van de vennootschap moeten worden vermeld.

De verzoeken om een gratis kopie te verkrijgen kunnen ook schriftelijk of elektronisch worden verstuurd ter attentie van [NAAM en ADRES] of per e-mail naar beleggers@vennootschap.be.

1.6. Agenda

De oproepingen bevatten de agenda, met opgave van te behandelen onderwerpen en de voorstellen tot besluit (artikel 533*bis*, § 1, 2°, W.Venn.). De vennootschappen dienen de goedkeuring van het remuneratieverslag op de agenda van hun gewone algemene vergadering te plaatsen. Er wordt aan herinnerd dat de algemene vergadering, conform artikel 554 W.Venn., bij afzonderlijke stemming over het remuneratieverslag moet beslissen.

2. ALGEMENE AANBEVELINGEN

- Vermeld steeds de concrete datums van de termijnen en niet (of niet alleen) de wettelijke termijnen.
- Vermeld de praktische modaliteiten niet afzonderlijk, maar bundel ze in één punt van de oproeping.
- Vermijd te lange en gedetailleerde beschrijvingen van de praktische modaliteiten en probeer de informatie zo concreet mogelijk te formuleren.
- Gebruik titels om de oproepingen vlotter leesbaar te maken, wat het voor de aandeelhouder ook gemakkelijker maakt om de concrete informatie te vinden die hij zoekt.
- Als de oproepingen niet voor elk punt een e-mailadres vermelden, vermeld dan minstens een e-mailadres voor alle eventuele verzoeken van aandeelhouders.